

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori normy: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (ďalej ako „MIRRI SR“)

Názov normy/číslo normy: Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o VO“)

Lokalizácia: § 40 ods. 4

Účinnosť: 31. 03. 2022

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 199

Možnosti uchádzačov doplniť chýbajúce doklady v procese hodnotenia podmienok účasti

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex: [Legislatívny proces - LP/2021/233](#)
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu: ČPT 615 [Zákony : Vyhľadávanie v návrhoch zákonov : Detaily návrhu zákona - Národná rada Slovenskej republiky](#)

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

Ex post hodnotenie vykonané: 03.08.2026

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii/normy

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Zákon o VO upravuje v § 40 ods. 4 situáciu, kedy verejný obstarávateľ/obstarávateľ môže požiadať záujemcu/uchádzača o doplnenie alebo vysvetlenie dokladov, ktoré predložil za účelom preukázania splnenia podmienok účasti vo verejnom obstarávaní, resp. môže požiadať záujemcu o vysvetlenie skutočností, ktorá zakladá dôvod na vylúčenie, pričom lehota na vyjadrenie je v prípade elektronickej komunikácie 2 pracovné dni a v prípade inej, ako elektronickej komunikácie 5 pracovných dní. Uchádzač/zájemca vo vzťahu k vysvetleniu podkladov nesmie predkladať nové dokumenty, len vysvetlenie už uvedených skutočností, pričom v praxi dochádza k situáciám, kedy kvôli formálnym nedostatkom sú vylúčení kvalitní uchádzači, ktorí v procese daný nedostatok nevedia odstrániť tak, aby dané konanie nebolo považované za zmenu ponuky.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Pri súčasnom nastavení regulácie platí, že verejný obstarávateľ môže požiadať uchádzača o doplnenie alebo vysvetlenie dokladov, ak z nich nevie posúdiť ich platnosť alebo splnenie podmienok účasti. Uchádzač musí tieto doplnenia zaslať najneskôr do dvoch pracovných dní pri elektronickej komunikácii alebo do piatich dní, ak sa komunikuje inak, pokiaľ obstarávateľ neurčí dlhšiu lehotu. Rovnako môže obstarávateľ požiadať o vysvetlenie aj v súvislosti s možnými dôvodmi na vylúčenie. Predmetom ex post hodnotenia je prehodnotenie doplnenia ustanovenia tak, aby verejnému obstarávateľovi umožnilo požiadať uchádzača o vysvetlenie dôvodu na vylúčenie aj spôsobom, ktorý by umožnil doplniť chýbajúce údaje a doklady preukazujúce splnenie podmienok účasti. Relevantné skutočnosti by pritom mohli vzniknúť aj po uplynutí lehoty na predkladanie ponúk alebo žiadostí o účasť.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: - Ako dotknuté subjekty v ex ante fáze boli identifikované podnikateľské subjekty, ktoré sa priamo alebo nepriamo podieľajú na procesoch verejného obstarávania (záujemcovia, uchádzači, dodávatelia, subdodávatelia, skupiny takýchto subjektov). Ex post: - Podnikatelia (právnické osoby, SZČO) - hospodárske subjekty so záujmom uchádzať sa o zákazky v rámci verejného obstarávania - verejní obstarávatelia - obstarávatelia - iný subjekt v zmysle § 8 ods. 1 zákona o VO
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie pre túto reguláciu. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu/regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
199	Možnosti uchádzačov doplniť chýbajúce doklady v procese hodnotenia podmienok účasti	§ 40 ods. 4	31.03.2022	Podnikatelia - hospodárske subjekty, obstarávatelia, verejní obstarávatelia a iné subjekty v zmysle § 8 ods. 1 zákona o VO	-	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie pre túto reguláciu a teda neboli ani vypočítané vplyvy na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Ex-post náklady príslušnej regulácie nie je možné spoľahlivo kvantifikovať, vzhľadom na to, že aplikácia príslušného ustanovenia v praxi môže byť pre každý prípad špecifická – v určitých prípadoch stačí jednorazové vysvetlenie a objasnenie skutočností, v iných prípadoch dochádza k opätovnému vyžiadaniu vysvetlení, ktoré v krajných prípadoch vedú nielen k vylúčeniu vhodného kandidáta, ale v konečnom dôsledku až k zrušeniu súťaži zo strany verejného obstarávateľa/obstarávateľa. Náklady sa pre danú reguláciu preto líšia od prípadu k prípadu, pričom náklady vznikajú tak na strane verejného obstarávateľa/obstarávateľa, ktorý dožiadanie vykonáva a verejné obstarávanie vyhlasuje, ako aj na strane podnikateľského subjektu, ktorý sa do verejného obstarávania hlási ako uchádzač a na dožiadanie reaguje a verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi odpovedá.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Verejný obstarávateľ/obstarávateľ/osoba podľa § 8 – cca 14487 subjektov k 15.6.2026. Zdroj: Vyhľadávanie v Profiloch VO/O - ÚVO Podnikatelia (právnické osoby, SZČO) - hospodárske subjekty so záujmom uchádzať sa o zákazky v rámci verejného obstarávania – 670 000 (Inštitút hospodárskych analýz, Finstat, Eurostat, Štatistický úrad SR). Údaje za rok 2024.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze analýza vplyvov na podnikateľské prostredie nebola vypracovaná. Rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) preto nebolo možné vyčíslit'.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze nebola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie pre príslušnú reguláciu. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom normy

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:		
GESTOR NORMY – Zúčastnení zástupcovia: Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, odbor verejného obstarávania Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“), odbor legislatívno-právny		
PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY: Cielené konzultácie:		
Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO): Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení Slovenskej republiky IČO: 17316561	Zúčastnené subjekty: Áno ☒ Nie ☐	
Forma a termín vykonania konzultácií:		
Oslovené subjekty:	Forma:	Dátum vykonania:
Stredoslovenská distribučná, a.s. IČO: 36442151	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	11.02.2026
Západoslovenská distribučná, a.s. IČO: 36361518	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	11.02.2026
Západoslovenská energetika a.s. IČO: 35823551	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	11.02.2026
Slovenské elektrárne, a.s. IČO: 35829052	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	11.02.2026
Stredoslovenská energetika, a.s. IČO: 51865467	osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐	11.02.2026
Verejné konzultácie:		
Trvanie verejných konzultácií: od 02.01.2026 do 16.01.2026		
Forma a termín vykonania konzultácií: Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.		
9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k reguláciám:		
- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie, - konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.		
Podnikateľské subjekty k dotknutému ustanoveniu zákona o VO uviedli, že napriek tomu, že dáva možnosť verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi dožiadať si vysvetlenie a doplnenie k splneniu podmienok účasti uchádzača, zo strany uchádzača nemôže dôjsť k doloženiu dokladov, hoci uvedené by predstavovalo odstránenie len formálnych nedostatkov. Jedným z príkladov, ktorý účastníci na konzultáciách spomenuli, je predloženie referencií k účasti – ak verejný obstarávateľ/obstarávateľ nepovažuje predložené referencie za dostatočné, uchádzač nemôže doplniť nové referencie, hoci je zrejmé, že nimi disponuje, len vybral a predložil v procese vypracovania ponuky menej kvalitné referencie, ako by bolo		

potrebné. Zo strany verejného obstarávateľa/obstarávateľa tak v niektorých prípadoch dochádza k vylúčeniu kvalitných uchádzačov, ktorí pre formálny nedostatok nespĺňajú náležitosti osobnej účasti v procese verejného obstarávania. V krajnom prípade býva zo strany verejného obstarávateľa/obstarávateľa súťaž úplne zrušená, pretože kvôli formalistickým chybám nevedia nájsť kvalitného uchádzača. Tento formalizmus považujú podnikatelia za nehospodárny a nevýhodný tak pre verejných obstarávateľov/obstarávateľov, ako aj uchádzačov. Obzvlášť zložité situácie nastávajú v prípadoch, keď sa do súťaže hlásia zahraničné subjekty, ktorým musia danú situáciu vysvetľovať, keďže existujú právne poriadky, ktoré majú danú situáciu zakotvenú miernejšie.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie/normy, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Z dôvodu upresnenia širšieho kontextu je potrebné uviesť, že v roku 2024 došlo k zmene gestora zákona (z ÚVO na MIRRI SR), avšak pre vecnú správnosť a odbornú kontinuitu zástupcovia MH SR považovali za nevyhnutné, aby sa na konzultáciách zúčastnili zástupcovia oboch dotknutých ústredných orgánov štátnej správy. Ich prítomnosť a odborné stanoviská garantujú komplexný pohľad na systém fungovania verejného obstarávania.

Zástupca ÚVO k predmetnej problematike uviedol, že ide o otvorenú tému aj na úrade a nie sú zásadne proti zmene právnej úpravy v tejto oblasti. Zároveň je však z ich pohľadu nutné poukázať na to, aby bol dodržaný princíp rovnakého zaobchádzania s uchádzačmi – reagujúc na príklad s referenciami, zástupca ÚVO uviedol, že je potrebné v takom prípade rovnako vystupovať voči všetkým uchádzačom a nie len vo vzťahu k takým, ktorých by verejný obstarávateľ/obstarávateľ preferoval. Rovnako by bolo potrebné zakotviť rozsah toho, čo by bolo možné dopĺňať, aby zo strany uchádzačov nedochádzalo k zneužívaniu inštitútu doplnenia dokladov v procese verejného obstarávania. Ďalej z ich pohľadu visí otáznik aj nad neúmerným predlžovaním procesu verejného obstarávania, k čomu by v prípade predkladania dodatočných dokladov mohlo dôjsť. Na túto skutočnosť reagovali podnikatelia - obstarávatelia tak, že už v súčasnosti viacnásobne dožadujú uchádzačov o vysvetlenie a čas sa v tejto súvislosti ani teraz nešetrí. Ich záujmom je udržať uchádzača v procese verejného obstarávania a až v krajnom prípade pristúpiť k vylúčeniu.

Gestor zákona o VO (MIRRI SR) uviedol, že chápe problémom, ktoré daná regulácia v praxi môže spôsobovať. Súhlasí s postojom ÚVO, že je potrebné v tejto otázke nájsť balans medzi zachovaním princípov verejného obstarávania a možnosťou doplnenia dokladov v procese verejného obstarávania v zmysle § 40 ods. 4.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov:

- návrhy na zmeny v právnom predpise/norme (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Alternatívnym riešením by podľa slov podnikateľských subjektov bolo zakotvenie možnosti predložiť dokumenty, ktorými by dochádzalo k odstráneniu len formálnych nedostatkov. Poukázali na to, že v podmienkach Českej republiky je daná právna úprava miernejšia a používajú pojem „materiálna zmena ponuky“, ktorý by mohol byť uplatniteľný aj v SR. Podnikatelia súhlasia s tým, že je potrebné nájsť balans medzi zachovaním princípov verejného obstarávania a zjednodušením pravidiel tak, aby to pre obe strany bolo výhodnejšie a vhodnejšie nastavené.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor súhlasil s vyjadreniami podnikateľov, že v Českej republike majú iné ponímanie doplnenia ponúk v procese verejného obstarávania, ako u nás a podmienky sú miernejšie. Podľa vyjadrenia ÚVO by bolo pri prípadnej zmene tejto právnej úpravy vhodné jasne stanoviť rozsah a limity dodatočne dopĺňaných údajov v danom procese. . Tak ÚVO, ako aj MIRRI SR, obaja sú otvorení úprave zákona v tejto oblasti. MIRRI SR ako gestor zákona uviedol, že v prípade nazbieranie väčšieho množstva návrhov na úpravu by pristúpili k novele zákona o VO.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu/normy a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu/regulácie/normy na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Zákon o VO dáva v rámci ustanovenia § 40 ods. 4 možnosť verejnému obstarávateľovi/obstarávateľovi vyžiadať si od uchádzača doplnenie alebo vysvetlenie splnenia podmienok účasti, ak to nie je možné spoľahlivo posúdiť z predložených dokumentov. Rovnako môže verejný obstarávateľ/obstarávateľ požiadať uchádzača o vysvetlenie dôvodu na vylúčenie. Uvedené ustanovenie neumožňuje uchádzačom predložiť doplnujúce dokumenty či podklady, pretože uvedené by bolo považované za zmenu ponuky, čo v procese verejného obstarávania nie je povolené. Spracovateľ vníma na základe vyjadrení podnikateľov, že vznikajú situácie, kedy napriek tomu, že uchádzači by doložením dodatočných dokladov mohli v mnohých prípadoch odstrániť formálne nedostatky, ku ktorým pri vypracovaní ponuky došlo, nie je im to umožnené. To spôsobuje, že uchádzači sú napokon vylúčení a verejný obstarávateľ/obstarávateľ prichádza o kvalitného uchádzača. Podnikatelia zdôrazňujú, že ide o prílišný formalizmus v procese verejného obstarávania, ktorý je ne hospodárny a vedie k vylúčeniu kvalitných uchádzačov. Z ich slov je zrejmé, že by bolo vhodné revidovať príslušné ustanovenie tak, aby bol dosiahnutý balans medzi zachovaním základných princípov verejného obstarávania a nastavením miernejších pravidiel pri predkladaní dokladov a vysvetlení k splneniu osobných podmienok účasti. Spracovateľ na základe vyjadrení podnikateľských subjektov usudzuje, že ustanovenie je neflexibilné a vidí priestor na úpravu dotknutého § 40 zákona o VO. Nepochybne spracovateľ súhlasí s gestorm a ÚVO, že je potrebné nájsť rovnováhu medzi zmierňovaním podmienok a zachovaním princípu rovnakého zaobchádzania s každým uchádzačom.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Riešením pre uvedenú reguláciu je zavedenie možnosti pre uchádzača doložiť potrebné doklady, ktorými by boli odstránené formálne nedostatky. Podnikateľské subjekty načrtli, že inšpiráciu možno hľadať v právnej úprave Českej republiky, ktorá je v tomto ohľade miernejšia a umožňuje aj doplnenie dokladov. Na tento účel ÚVO načrtlo, že by mohol byť vypracovaný zoznam/rozsah dokumentov, ktoré by mohli byť predmetom doloženia v rámci vysvetlenia zo strany uchádzača. Spracovateľ navrhnuté riešenie podporuje a vidí ako realizovateľné pri otvorení zákona o VO.

9.4.4 Odporúčenie spracovateľa:

- ☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady
- ☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.4 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov/noriem (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

MH SR navrhuje na základe výsledkov konzultácie k predmetnému ustanoveniu jeho úpravu a odporúča gestorovi pristúpiť k novele zákona o VO po zozbieraní väčšieho množstva návrhov na jeho zmenu. Uvedené odporúčanie bude MH SR pravidelne vyhodnocovať a sledovať v rámci follow-up.

Medzičasom, od uskutočnenia konzultácie po sfinalizovanie ex post hodnotenia došlo k novelizácii zákona o VO: Zákonom č. 100/2026 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, bol novelizovaný a upravený § 40 ods. 4. Novela zákona precizovala príslušné ustanovenie tak, že sa zdefinovala možnosť žiadať o doplnenie aj chýbajúceho dokladu. V zmysle novely zákona verejný obstarávateľ alebo obstarávateľ môže požiadať o vysvetlenie alebo doplnenie dokladov, avšak pri dodržaní princípu rovnakého zaobchádzania a princípu transparentnosti.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu/normy k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia